

Premis Habitàcola 2027

REFUGI CLIMÀTIC o GAUSA: Generador AUtoSuficient d'Ambients

Els PREMIS HABITÀCOLA estan oberts a estudiants/es de graus de disseny i d'arquitectura, i també a estudiants/es de postgraus que no siguin graduats en disseny o arquitectura. Les persones titulars han d'estar matriculades en alguna escola o centre universitari de la Península Ibèrica durant el curs 2026-2027.

Introducció del tema

Una de les conseqüències més conflictives del canvi climàtic ens porta a suportar temperatures extremes. Passa en especial amb la calor en el clima mediterrani però també comença a succeir a l'hivern quant al fred. Les societats desenvolupades estan mirant de trobar remeis diversos .

Refugi climàtic

El concepte de refugi climàtic s'ha anat estenent com a concepte generalista, tot i que, com veurem més endavant, ha existit sempre vinculat a la necessitat humana -també animal- de trobar un recer davant de les incomoditats climàtiques. Bàsicament es tracta d'un aixopluc que millori les condicions ambientals.

No proposem res de nou

Blanca d'en Mestre, Formentera

Els exemples naturals

Exemples de l'arquitectura vernacular

Refugi climàtic (o gausa)

Amb la introducció d'un nou mot -gausa- a més a més de fer més amable el concepte, també proposem una reflexió més generalista sobre plantejaments com la seva temporalitat -plantejar qüestions com la mobilitat-, la estacionalitat - efímers o fixos o com canviaria la seva funcionalitat durant l'any- . També proposem que s'incorporin noves capacitats tecnològiques o fer servir sistemes hídrics, vegetació, circulació d'aire i, especialment, sistemes passius de control ambiental i de generació energètica

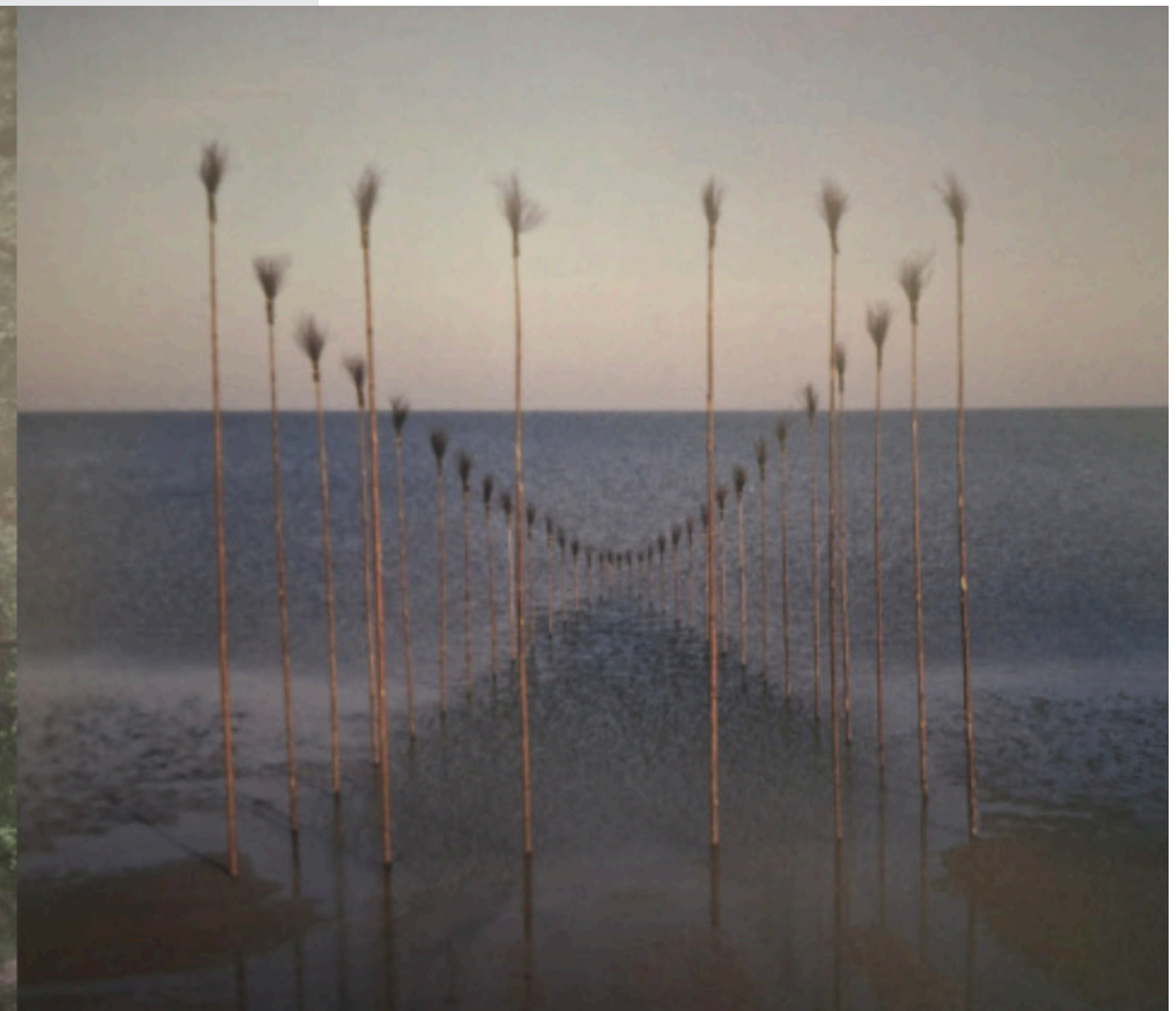

Timisoara, MAIO

Insinuar un nom possible per una nova generació d'espais

L'any passat ens va deixar l'arquitecte Manuel Gausa, director de la Revista Quaderns durant 10 anys -1990-2000-, creador dels Festivals Metapolis i de l'IAAC i professor i catedràtic els últims 18 anys de la UNIGE -Universitat de Gènova-. Durant tota la seva activitat professional va estudiar i treballar tot tipus de tipologies d'artefactes -normalment efímers- molts d'ells vinculats a la reflexió sobre el control ambiental i sempre de manera joganera i participativa. Per aquest motiu proposem un nom comú «gausa» com a apelatiu i per a personalitzar i humanitzar una nova tipologia de «refugi climàtic» -Generador AutoUSficient d'Ambients: Una gausa.

Soluciones bàsiques tradicionals

Henri Quillé. Formentera

Els nous posicionaments

Les diverses administracions -sobre tot les locals- han començat a desenvolupar una nova tipologia d'espais de protecció climàtica sempre sota el concepte «Refugi Climàtic». Generalment s'ocupen espais públics urbans però també s'adapten equipaments, escoles e instal·lacions públiques diverses:

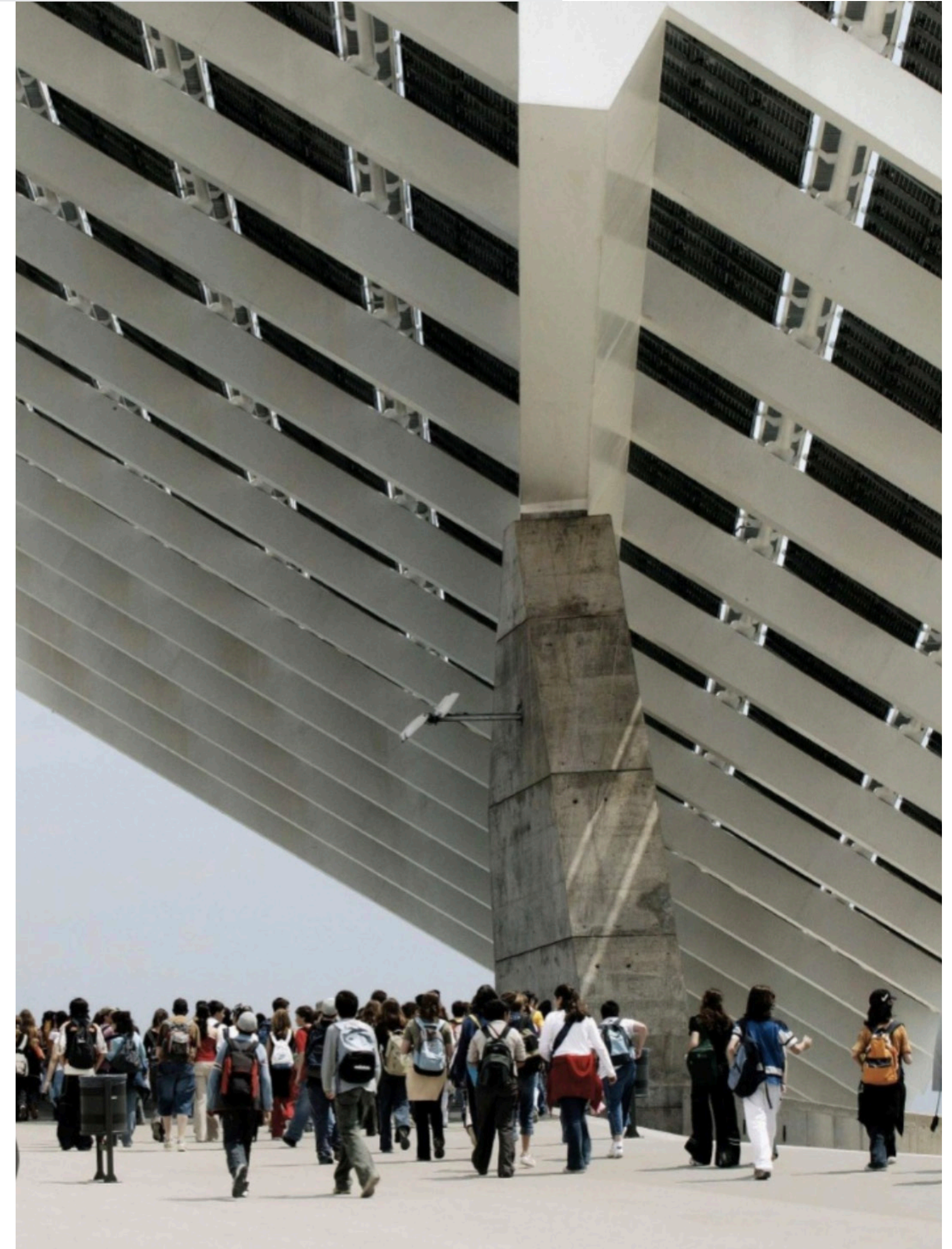
Algunes experiències existents

A nivell local s'estan implantant diversos “generadors ambientals” amb diversos nivell de sofisticacions tècniques: des de la generació d'ombres com a les escoles barceloneses fins a pèrgoles amb ombra i jardineria com a Getafe o pèrgoles amb combinació d'ombra i generació d'energia fotovoltaica com la emblemàtica del Fòrum 2004 de Barcelona

Un exemple paradigmàtic vinculat al Fòrum 2004 de Barcelona

Proposta de treball

Però proposem reflexionar sobre aquestes noves tipologies d'una manera més prospectiva i joganera i que mirin d'integrar al màxim les capacitats d'autogeneració d'ambients o atmosferes que ens dona la tècnica actual, però també volem estimular el debat a altres filtres sensorials com els sons o els olfatius i a la creació d'atmosferes que estimulin el benestar general.

Santa Coloma

Vilanova del Camí

Alguns apunts contemporanis

Fins i tot la reflexió en el camp de l'art

Proposta de treball

Per al Premi Habitàcola 2027, doncs, proposem repensar o redissenyar aquests tipus d'elements pensant en tipologies creatives d'espais autosuficients que puguin crear microclimes diversos, també pensats per les diverses geografies -bàsicament de l'àmbit ibèric com és el dels premis-. Però també suggerim diverses oportunitats que les mateixes escoles puguin plantejar. Fins i tot en un ample abast del territori dels sentits (olfacte, gust, tacte, oïda i vista)

Fins i tot pensar en altres àmbits possibles

Moltes gràcies i molt bon estiu -malgrat la calor...-

